

JUSTITS MINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. oktober 2017
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Karen Sofie Hove
Sagsnr.: 2017-0030-0236
Dok.: 515699

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 973 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. september 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Søren Pape Poulsen

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 973 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren, i forlængelse af samrådet den 14. september 2017 om optøjer ved fodboldkampe, redegøre for, hvornår betingelserne for, at der kan være tale om kollektivt erstatningsansvar, er opfyldt i forbindelse med optøjer og hærværk på fodboldstadioner?”

Svar:

Efter dansk rets almindelige regler om erstatning uden for kontrakt vil der kunne pålægges en person erstatningsansvar for skade, som den pågældende selv har forvoldt eller medvirket til at forvolde, f.eks. under optøjer i forbindelse med en fodboldkamp.

Herudover er der ved lov nr. 1728 af 27. december 2016 om ændring af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forskellige andre love (Øget respekt for det offentlige rum, offentlige myndigheder og personer i offentlig tjeneste m.v.) indført et skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af såkaldt farlige opløb.

Det følger således af § 1 a i lov om hæftelse for børns erstatningsansvar og om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb, at den, der anstifter eller leder et opløb med forsæt til at udøve eller true med vold på personer eller ting, er erstatningsansvarlig for tingsskader, der forvoldes under eller i forbindelse med opløbet af andre personer, der deltager i heri.

Anstiftere og ledere af farlige opløb er således erstatningsansvarlige for tingsskader, som øvrige (menige) deltagere forvolder, på samme måde som de i dag i medfør af straffelovens § 133, stk. 3, kan straffes for visse lovovertrædelser, herunder bl.a. vold og hærværk, som begås af andre deltagere under et opløb. Det er dog ikke en forudsætning for erstatningsansvar, at et opløbs anstifter eller leder samtidig findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 133.

Erstatningsansvaret for anstiftere og ledere af farlige opløb er objektivt i den forstand, at ansvaret udløses, uanset om opløbets deltagere har forvoldt tingsskaderne forsætligt, uagtsomt eller hændeligt, og uanset om det er muligt at identificere den eller de deltagere, der har forvoldt skaden.

Ved vurderingen af, om en person har anstiftet eller ledet et opløb, vil det afgørende være, om den pågældende med sine handlinger eller undladelser har fremkaldt eller medvirket til at fremkalde opløbet, eller – f.eks. ved at

opfordre eller tilskynde til hærværk – haft indflydelse på eller påvirket opløbets forløb.

For at det skærpede erstatningsansvar over for anstiftere og ledere finder anvendelse, skal der være tale om et farligt opløb, det vil sige et opløb, som er fremkaldt med det forsæt at øve eller true med vold eller hærværk.

Det beror på en konkret vurdering, som det i sidste ende vil være op til domstolene at foretage, om konkrete optøjer i forbindelse med f.eks. en fodboldkamp kan anses som et farligt opløb.

Bestemmelsen om skærpet erstatningsansvar for anstiftere og ledere af opløb trådte i kraft den 29. december 2016, og der foreligger endnu ikke trykt retspraksis vedrørende bestemmelsen. Det er dog Justitsministeriets vurdering, at reglen efter omstændighederne vil kunne anvendes i forhold til fodboldoptøjer, hvor der udøves vold eller hærværk.